PATRICK RAVEAU

Memoria vântului

Violaine îmi întinde mâinile şi murmură: „Astăzi simt forţa vântului. Ai văzut cât de mari sunt norii? Arborele vrea să ne vorbească."

Bucuria îmi traversează fiinţa. A trecut cam multă vreme de când arborele nu ne-a mai transmis mesaje alcătuite de seva lui. Noi suntem ochii lui Angus şi sunt sigur că el ajunge să cunoască lumea cu ajutorul nostru. Dar cum putem şti dacă această creatură e atât de bătrână pe cât ne-o închipuim? A trecut atâta timp de când rătăcim pe această palmă de pământ pierdut în spaţiu.

❑❑❑

O frunză s-a desprins din arbore; se învolbură o clipă sub privirile noastre neliniştite, apoi se aşează uşor pe pământul ocru. Am fost primul care a văzut-o; mă scol şi fug să o culeg, sub privirile invidioase ale celorlalţi. Pare proaspătă şi curată. Totuşi, în mijloc, printre vinişoarele fine sunt înscrise mai multe cuvinte cu cerneală roşie. Cuvinte care se succed aleatoriu: „SOARE / MÂINI / A ARUNCA / HAZARD".

Revin lângă Violaine. Bărbaţi şi femei vin în fuga mare să afle conţinutul mesajului. În ochi le scânteiază nerăbdarea. Citesc. Dezorientaţi de aparenta absenţă a sensului, se întorc.

Timp de mai multe minute cerul se întunecă. Nori mari şi negri invadează cerul şi cufundă pământul în umbră. Frunzişul, de obicei luminos, devine ca smaraldul. Va veni o vijelie. Păsările o simt, se învârt jos în cercuri mari, apoi se îndepărtează scoţând strigăte prelungi şi ascuţite.

Gândurile îmi zboară la tânăra ghemuită lângă mine, cea pe care o iubesc. E palidă, ca de altfel noi toţi care suntem alci. Am cunoscut-o mulţumită arborelui. I-a scris numele pe o frunză, iar eu am avut norocul să o culeg. Am înţeles imediat că ne vom căsători.

❑❑❑

Aguador nu are decât un singur arbore, Angus, ale cărui rădăcini se afundă în timp. Pământul nostru e impregnat de eternitatea lui dar nimeni nu-i cunoaşte secretul. Cum de poate să-şi înscrie gândurile pe simple frunze? Ce procedeu chimic foloseşte ca să ne vorbească? Ce fel de magie se află în trunchiul lui majestuos?

Arborele e imens. Noi l-am botezat Angus. Umbra lui, care acoperă o mare parte a solului, ne invită la cules. Venim în fiecare zi să recoltăm cuvinte. Muzica lui e atât de frumoasă când îşi fâlfâie frunzele în bătaia vântului!

De câteva zile, Angus nu mai vorbeşte deloc. Nu ştiu ce tristeţe planează în atmosferă. Uneori cred că ne va dezvălui un secret. Un testament, cine ştie?

Fără îndoială că arborele ştie de Marea Carte pe care o scriem punând cap la cap cuvintele pe care ni le dezvăluie în fiecare zi. Alfabetul lui vegetal găseşte loc destul pe suprafaţa frunzelor mari şi curate. Doar în felul acesta istoria poporului nostru îşi găseşte raţiunea de a exista.

Împreună, cugetăm vreme îndelungată la calea pe care trebuie să o apuce evenimentele viitoare. Toţi, atâţia câţi suntem, credem în arbore. În care negură a timpurilor o fi răsărit? Nimeni nu ştie. Fără îndoială, e nemuritor!

Pământul străluceşte şi adeseori ne împrumutăm ochii luminii lui, pierdută într-un vis în care au trăit străbunii noştri. Angus ne-a dezvăluit că fuseseră lumi pline cu arbori ca el, însă ne vine greu să-l credem. Cu siguranţă că şi el visează... Oare, în vis, vorbeşte despre strămoşii lui?

❑❑❑

Iarna e un anotimp crud; arborele se dezgoleşte complet. E perioada când trebuie să învăţăm să vorbim. Buzele ni se sfâşie de efortul enorm pe care trebuie să-l facem pentru a forma fragmente de cuvinte. Trebuie spus faptul că am uitat să vorbim. Buzele ni s-au lipit zi după zi, în timp ce ochii au învăţat să descifreze mesajele arborelui. Pierre e cel mai tare, în felul lui; e un poet care ştie să dea sens cuvintelor ce apar pe frunze. Numai că avem şi noi regulile noastre, iar acestea ne interzic să extrapolăm conţinutul mesajelor culese astfel. Inimile ni se trezesc la viaţă când primii muguri răsar pe trunchiul lui Angus. E sfârşitul adormirii lui; din acest lung vis unde ne fasonează realitatea

în seva-i roşie.

Vântul continuă să biciuie arborele în rafale. Vârful lui Angus se întunecă într-atât încât deodată lumea pare că se prăbuşeşte într-un vis fără sfârşit. O iau de mână pe însoţitoarea mea. Degetele i se crispează pe ale mele. Temătoare, se culcă pe sol şi-şi îndoaie braţele deasupra capului ca şi cum s-ar ruga.

Frunze se învolburează, zboară departe pentru a răspândi mesaje pe care fraţii noştri le vor citi mâine.

Violaine e mai calmă acum. Îmi zâmbeşte şi mă sărută pe buze, fericită că cel puţin mie nu mi-e frică. Palidă, ca noi toţi, culege o frunză tocmai căzută pe pământ. Pe ea, cuvântul „APOCAL..." e înscris neciteţ.

Angus este spiritul acestui pământ, vocea lui, cântecul. Oare îşi cunoaşte momentul propriei morţi? Nu mă pot resemna să cred că ar putea dispărea într-o bună zi!

O a doua frunză tocmai se freacă de piciorul meu drept. Citesc pe ea „PRELUNGILE SUSPINE ALE..." Fraza mă surprinde; pare începutul unui poem. Pierre ar putea să-i găsească un final. Dacă braţele lui Angus ar putea mişca mai tare vântul, ar fi mai multe frunze şi ne-ar scăpa de-atâta frământare. Fără îndoială, am afla adevărul despre prezenţa noastră aici.

O pasăre mare, colorată strălucitor, zboară pe deasupra capetelor noastre. A prins în cioc două frunze. Ni se întâmplă uneori să pierdem anumite mesaje, sau să ne parvină prea târziu. Dar nu disperăm niciodată. Departe, curge un mare fluviu. Oamenii care trăiesc pe malurile lui răpoase sunt prea slăbiţi ca să vină să culeagă cuvintele arborelui; ei sunt cei care strâng frunzele ce ne scapă nouă. Se spune despre ei că sunt mulţi, că buzele lor cadaverice nu pot scoate decât mici ţipete. Într-o bună zi poate vom merge şi noi la fluviu, sau înspre pământuri mai fertile. Numai că arborele ne cunoaşte visele; nu-l putem părăsi. Ochii lui morţi văd într-ai noştri.

Fiecare frunză e păstrată cu grijă, cu dragoste. Ceea ce stă scris în Carte nu poate fi schimbat. Este legea dintâi a poporului nostru. Odată ce frunza îşi găseşte locul în Marea Carte a lui Aguador, nimeni şi nimic nu poate avea pretenţia să o mişte de acolo. În felul acesta fiecare dintre noi avem o identitate. Doar poeţi ca Pierre încalcă Legea, adăugându-şi propriile cuvinte lângă cele înscrise pe frunze. Violaine şi cu mine nu le-am trădat niciodată secretul.

Cartea numără acum mai mult de o mie două sute treizeci şi trei de pagini. Ideea în sine, de a înjgheba o istorie coerentă pornind de la cuvinte adeseori fără nici un înţeles e nebunească. Dar e viaţa noastră, jocul cel mai trăznit şi cel mai serios totodată care există pe Aguador. Să nu uităm că hazardul nu există; chiar şi crezând că asamblăm cuvintele după voia noastră, acestea provin de la Angus, care nu le-a scris fără noimă.

Memoria noastră e slabă şi pentru toţi cei de pe Aguador acest lucru rămâne o enigmă. Arborele este singura legătură cu lumea pe care am părăsit-o, Pământul.

Eu am putut să-mi reconstitui aventura cu Violaine. Am petrecut zile întregi căutând cuvintele adecvate care să corespundă visurilor mele. Violaine, al cărei nume nu-l cunoşteam, mi-a apărut aşa cum cerneala roşie a cuvintelor îl scrisese pe frunzele de toamnă. Părul ei negru, ce-mi bântuia altădată visele, este astăzi real şi povestea lui o adevereşte pe a mea. Ea, de asemenea, a putut să verifice că eu eram acela despre care vorbea arborele. Întâlnirea noastră nu a fost întâmplătoare.

Vântul ' înteţeşte. Îmi dau seama că arborele suferă şi strigă. Prima cracă s-a şi desprins. Violaine se repede la ea. Frunzele care cad sunt intacte; pe una din ele e înscris numele meu. Mă întorc spre ea. Citesc nedumerire pe faţa ei de înger. Violaine încearcă să spună ceva, însă bălbâielile îşi iau zborul o dată cu vântul afurisit.

Alte crăci sunt smulse din trunchiul arborelui. Una câte una, membrele lui Angus cad pe pământul care le-a văzut crescând. Pierre plânge. Lacrimile lui sunt amestecate cu stropii de ploaie aduşi de vijelie.

❑❑❑

Pământul a fost întâiul nostru lăcaş. E scris în Cartea lui Aguador. Ne născuserăm din lumina Soarelui când fecundase Pământul mamă. Soarele e tatăl nostru. Sângele ne e pal şi mersul foarte încet. Sângele nostru e albăstriu.

Oare arborele captează mesajele care cad din stele, ca un fel de receptor branşat pe frecvenţa acestei lumi necunoscute, pentru ca mai apoi să înmagazineze informaţiile într-o sevă cu proprietăţi -mnezice? Nu ştiu dacă le compune sau le descompune într-un scop precis. Mă întreb de ce acest frate mai mare ne cunoaşte limba şi cum de-mi ştie numele.

Misterul se amplifică în timp ce împrejurul meu elementele se dezlănţuie. Violaine a mai cules o frunză. În mijloc e înscris cuvântul „COPIL". Mâinile îi tremură.

Fuge înspre mine. Arborele ştie şi că e însărcinată? Ieri încă, toate aceste enigme n-aveau nici un sens; aveam încredere în Angus. Ideea că el ar putea să nu fie etern face să izbucnească în mine cea mai profundă îndoială. Nu ne-a trecut niciodată prin minte, de-a lungul generaţiilor, să ne punem întrebări asupra originii noastre şi a lumii, iar deodată, totul se schimbă în faţa torturii pe care

o aplică vijelia trunchiului lui Angus.

Cartea nu se va încheia, aşa am hotărât. Vom reînvăţa să citim, să vorbim. Să ne aducem aminte... Se pare că oamenii de altădată vorbeau şi citeau cărţi groase.

Deodată se auzi un ţipăt înfiorător. Observ trunchiul despicându-se din vârf până la bază şi strivindu-se deasupra zecilor de nenorociţi. Un maldăr de frunze acoperă solul în loc de testament.

Vine în fugă şi Violaine. Părul ei negru străluceşte în puţinul de lumină care ne înconjoară. Lividă, se aruncă în braţele mele. Pierre, aşezat pe o piatră, priveşte literele împrăştiate pe sol. Vorba arborelui se diluează.

Se scurg minute lungi, interminabile. Angus zace pe pământ în toată lungimea lui. Trunchiul lui, rupt în trei bucăţi, cu crengile împrăştiate împrejur, formează un trist tablou.

Câţiva dintre fraţii noştri au lacrimi în ochi. În ceea ce mă priveşte, cred că în sfârşit m-am vindecat de angoasa care mă subjuga cu câteva clipe mai înainte. Nu mai îmi vine să citesc pământul însângerat.

Pe cerul cu norii grei care se îndepărtează, firişoare de cer albastru îşi fac loc. La orizont, pământul se curbează, deşertic, descoperind forma sferică a planetei noastre de exil.

Alţi fraţi ai noştri strigă blestemând soarta care s-a abătut asupra Aguadorului.

Mă apropii de arbore şi mă gândesc la Carte. O poveste se termină şi nu mi se face frică. Câteva păsări piuie zburătăcind împrejurul cadavrului. Membrele lui Angus nu mai răspândesc injurii către cer; enormele lui rădăcini sunt dezgropate. Simt îndemnul să-mi înfig caninii în carnea lui umedă. Am fost legaţi de cuvintele arborelui atâta vreme... Mare preot, Angus ne cunoştea viaţa, iar noi nu-l cunoşteam deloc. Totuşi, pe Violaine o iubisem cu mult înainte ca fructele lui Angus să-mi releve numele ei...

Violaine se lipeşte şi mai tare de mine, apoi mă sărută; buzele ei au un gust ciudat. Un gust de sânge! Pe dinţi i se prelinge un lichid trandafiriu. Mă trag înapoi imediat.

Încep să înţeleg fosilizarea lentă care a avut loc împrejurul lui Angus. Tot timpul am susţinut că noi eram ochii lui. Realizez, în sfârşit, că nu era vorba de o imagine, ci de o realitate. Angus s-a hrănit, cu siguranţă, zi cu zi, din sângele nostru, secundă cu secundă din memoria noastră, ţesându-ne realitatea şi oferindu-ne în schimb cuvintele lui trunchiate, care nu erau nimic altceva decât rămăşiţele culese tot din memoria noastră. Cea violată.

Corpurile noastre rezistă mai bine intemperiilor. Nu ne mai pare rău de dispariţia arborelui. Dacă trăsnetul nu s-ar fi abătut asupra lui Angus, fără îndoială că am fi continuat să scriem cartea morţii noastre. O moarte lentă...

O iubesc pe Violaine şi nu cred că cineva mi-ar putea spune de ce. Mă întind pe solul cu reflexe aurii. Ocrul scânteiază sub miile de focuri răspândite de soarele micuţ al Aguadorului. Mă întreb dacă Pământul e constituit din reţele multiple care captează orice vibraţie, analizând organismele aflate în contact cu solul. Deodată întrevăd eventualitatea unei planete complet artificiale!

Violaine e transfigurată. Mai frumoasă ca oricând, îmi surâde în timp ce Pierre pare să aştepte să-i moară la picioare o ultimă frunză furată furtunii. Desigur, ne-am pierdut memoria, însă astăzi cunoaştem şi cauza. Uitaserăm până şi de existenţa Pământului. Strămoşii noştri prevăzuseră totul, în afara faptului că amintirile sunt atât de tenace încât biruie şi secole şi intemperii. Se gândiseră la toate, numai la fulger şi la mânia Zeilor nu.

Ce mai rămâne din Angus? Amintirea unei existenţe consacrată în întregime vânturilor... Fără îndoială, am fi devenit amnezici. Aş fi putut în fiecare zi să redescopăr imaginea figurii lui Violaine. O imagine pe care să o iubesc, o iluzie, un vis! Iar noi, rătăcitori şi vagabonzi, paiaţe în voia şi la capriciul vânturilor, am fi recompus cântecul lui Angus ca să ne dăm un sens.

❑❑❑

Ne îndreptăm spre fluviu, cu corpurile aplecate înainte, încovoiaţi de vânturile care se întârâtă din nou. Praful de ocru ne zgârâie obrajii, dar dacă oboseala nu face decât să ne încetinească mersul, ea poate să-l şi oprească. Fluviul vuieşte în depărtare şi reflexele apei şerpuieşte în oglinda cerului. Fluviu imens, transportând tone de apă. Nişte siluete se conturează în bruma matinală. Căldura e sufocantă. Vântul roşu ne învăluie pe fiecare în parte.

Violaine merge în spatele meu, purtând în pântece copilul nostru. Pierre se chinuie să fluiere o melodie pe care mai demult o cânta Angus când îşi flutura frunzele false. Începem să distingem primele figuri deformate de straturile de aer cald.

Par să ştie că venim. Câteva femei închid ochii; bărbaţii scot anevoie strigăte gâtuite, iar privirile lor parcă trec prin noi fără să ne observe. Rămân imobili, cu ochii ţintuiţi pe apa care curge la vale de-a lungul stâncilor gri. Mă apropii de un bătrân ghemuit pe sol, cu capul pe malul apei. Când îi pun mâna pe umăr, se întoarce brusc. Ochii lui au un albastru spălăcit. În priviri sclipeşte un licăr imposibil de descris care mă înspăimântă un moment. Înainte s-o ia la goană, mai pot observa o umbră ce se conturează în mijlocul irisului. Bătrânul fuge spre un alt bărbat şi ochii lor se reflectă. Îmi dau

seama că ei pot citi şi comunica astfel unul cu altul. Fluviul cară tone şi tone de imagini în fiecare secundă. Nu îndrăznesc să emit vreo ipoteză asupra naturii desenelor care apar în vârtejuri.

Ceva mai departe, un copil bea apă de fluviu din căuşul palmelor. Părul lung îl atârnă pe căpşorul plăpând. Se întoarce o clipă către mine. În ochii lui de un albastru limpede, norii se reflectă, în timp ce tot cerul pare să se fi scufundat în ei.

Cantităţi impresionante de informaţii sunt traduse de aceşti bărbaţi obligaţi zi de zi să se aplece deasupra curentului. Ştiu că înainte trăiau în jurul arborelui, că au părăsit pământul lui Angus şi că apa fluviului e pentru ei o binefacere.

Scrutez depărtarea. Izvorul se pierde între munţi. Ne-ar trebui o eternitate ca să ajungem acolo. Însă am putea să-i deviem cursul pentru a încerca să salvăm aceste creaturi aflate în voia curentului. Dar nu am dreptul să gândesc în felul ăsta, chiar dacă mă îndoiesc de realitatea Aguadorului care seamănă perfect cu un teren de studiu asupra comportamentelor...

❑❑❑

Mă întorc şi, brusc, un ţipăt îmi deformează buzele, un ţipăt ce provine din gâtul meu. La vale, pe câmpia pe care am părăsit-o, se află un arbore identic lui Angus!

❑❑❑

Violaine şi Pierre se apropie de mine. Ne privim miraţi, fără să înţelegem ceva. Oamenii fluviului sunt aproape de noi. Niciunul nu pare să fie impresionat de ceea ce am descoperit. Să fie oare ochii lor receptivi doar la imaginile ivite aleator în curentul apei? Poate că nu ne văd nici pe noi!

Ne-am hotărât să părăsim malurile fluviului de teamă să nu devenim ca îndepărtatele noastre rude.

Violaine a adus pe lume copilul nostru. E foarte palid şi nu ţipă deloc, nici nu plânge. Poate că n-are nimic de spus, sau cunoaşte deja pe de rost întreaga poveste a Cărţii!

Continuăm să mergem, să citim direct desenele de pe pielea noastră, desene ale ridurilor şi ale stigmatelor, refuzând orice informaţie gratuită. Învăţăm să citim pe buzele copilului nostru mut.

❑❑❑

Pierre şi prietena lui s-au întors să trăiască împreună cu alte perechi la baza arborelui. În depărtare vântul la totul cu el, iar memoria noastră continuă să pulseze în interiorul fiecărui atom de pe Aguador, chiar şi în corpul copilului nostru tatuat cu desene ciudate.

❑❑❑

Privesc în noapte steaua Soare strălucind slab. Să se fi stins oare? Mă întreb şi dacă Homo Sapiens a existat cu adevărat vreodată. Nu cred.

Traducerea:
Laurenţiu Turcu

Desen de Dan Farcaş